SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV. No. 171. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 8, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 8-го ВЕРЕСНЯ 1988 Ч. 171. РІК XCV.

Працівники в приватній індустрії можуть жертвувати на ЗУАДК через Юнайтед Вей

Філядельфія (М.Б-й). — Дня 17-го серпня ц.р. збіркова агенція Юнайтед Вей повідомила Екзекутиву ЗУАДК, що від тепер ЗУАДК може отримувати фонди від жертводавців в приватній індустрії, зложені на ЗУАДК через збіркову систему Юнайтед Вей.

З огляду на збільшені фінансові потреби (втікачі з Польщі, Земельний Фонд в Бразилії тощо) Екзекутива ЗУАДК звертається до всіх працівників в приватній індустрії, які мають можливість жертвувати через збіркову сітку Юнайтед Вей, складати свої пожертви на ЗУАДК.

Щоб ЗУАДК міг отримати фонди через Юнайтед Вей, жертводавці мусять зазначувати на формулярі третю альтернативу, „Спесіфік Кейр/Донор Опшен", і під нею написати назву і адресу ЗУАДК: United Ukrainian American Relief Committee, Inc., 1321 W. Lindley Ave., Philadelphia, Pa. 19141

Кампанія збірки грошей через систему Юнайтед Вей почалася 7-го вересня 1988 року і триватиме до 28-го лютого 1989 року.

Екзекутива ЗУАДК дякує всім працівникам в приватній індустрії які зложать свої пожертви на ЗУАДК через агенціою Юнайтед Вей цього року і в майбутньому.

ВЕЧІР І. ДЕМ'ЯНЮКА В ТРЕНТОНІ

Трентон, Н. Дж. (Ю.М.). — Організація Американці в Обороні Людських Прав в Україні влаштовує громадське віче в справі суду Івана Дем'янюка, яке відбудеться в суботу, 17-го вересня, ц.р., о год. 7-ій вечора в приміщеннях УНДому, 477 Джеремая авеню в Гамилтоні біля Трентону. За дальшими інформаціями слід телефонувати на числа (201) 373-9729 або (609) 392-2455.

Появилась праця д-ра І. Фізера

Кеймбридж, Масс. (УНІГУ). — У видавництві Гарвардського університету в квітні появилась нова монографія професора Ратгерського університету, д-ра Івана Фізера п.н. „Психологічна теорія літератури Олександра О. Потебні" (164 ст.) Проголошена ще минулого року в серії нових видань УНІГУ, ця книжка є першою в англійській мові монографією про великого українського науковця та філолога. Це видання завдячує свою появу щедрим дотаціям бл.п. Анни Левкут та Миколи Л. Громницького.

Книжка вийшла в твердій оправі і коштує 16.00 дол. Замовлення просимо висилати разом зі заплатою до канцелярії ФКУ у Кеймбріджі. (Harvard University, Ukrainian Studies Fund., 1583 Mass Ave., Cambridge, Ma. 02138.)

Кергонксон святкуватиме Тисячоліття Українським Днем

Союзівка. — Тут у неділю, 11-го вересня ц.р., заходами місцевого Комітету Тисячоліття Християнства України-Руси, відбудеться Український День, присвячений темі: Прийняття Християнства 1000 років тому Київською Руссю — Україною за часів св. князя Володимира Великого. Початок о годині 12-ій опівдні.

В програмі: мистецькі виступи, виставки народного прикладного мистецтва та книжок і смачні традиційні українські страви. Комітет і українська громада Кергонксону та околиці запрошує українців і не-українців з ближчих і дальших місцевостей, щоб спільно святкувати урочисту дату.

Під час СКВУ зустрінуться науковці

Торонто (СКВУ). — У рамках Конґресу СКВУ відбудеться за ініціятивою Наукової Ради при СКВУ, Світовому Конґресі Вільних Українців, у тісній співпраці з українськими канадськими науковими установами (УВАН, НТШ і УІТ) з'їзд і зустріч українських науковців з Австралії, Европи, Канади і Америки. З'їзд відбудеться у вівторок, 22-го листопада 1988 року, в готелі Гарбор Кесел, де також відбудеться 5-ий Конґрес СКВУ. Рамкова тема з'їздуконференції — „Українська наука в діяспорі і совєтській Україні й наші завдання". Головним завданням цієї конференції є обговорення теперішнього стану української науки і завдання українських науковців у діяспорі.

Треба згадати, що в листопаді 1973 року, під час 2-го Конґресу СКВУ, відбулася наукова конференція на подібну тему. Тепер, з нагоди приїзду українських науковців на черговий Конґрес СКВУ, відбудеться вищезгаданий з'їзд і конференція. Докладні інформації про окремі доповіді і дискусії „круглого стола" подамо пізніше.

До участи у конференції запрошується українських учених з Канади, Америки, Европи й Австралії, без огляду на те, чи вони є членами українських наукових установ, чи не афілійовані з ними. Вже давно відчувається брак допливу молодих наукових сил в українське наукове життя. Дуже часто молоді вчені не є членами українських наукових установ, але успішно досліджують різні ділянки українознавства. Йдеться про те, щоб вони також брали участь у запланованій конференції-з'їзді і включилися в українське зорганізоване наукове життя.

Окремі доповіді будуть присвячені критичному розглядові теперішньої русифікації української культури і науки в підсовєтській Україні у контексті т.зв. „гласности", теперішньому стану українського наукового життя в діяспорі, окремим питанням фальсифікації української історії на Заході і в підсовєтській України, питанням історичної термінології й періодизації, розглядові науково-видавничої діяльности та іншим важливим питанням наукового життя. Після конференції-зустрічі відбудеться Загальний з'їзд Наукової Ради при СКВУ, під час якого буде обговорене питання координації українського наукового життя, а також деякі видавничі проєкти (наприклад: англомовний переклад Історії України Руси), а також представники українських наукових установ будуть мати нагоду поінформувати учасників Зборів про працю їхніх установ протягом останніх чотирьох років.

Зголошення у з'їзді-зустрічі просимо надсилати до Наукової Ради при СКВУ (Ukrainian Research Council of SKVU. P.O. Box 312, Kent, Ohio, 44240); замов-

(Закінчення на стор. 4)

С. Бубка підкреслює своє українство

Філядельфія. (Я. Татомир). — У найбільшому філядельфійському щоденнику „Філядельфія Інквайрер", у недільному виданні з 28-го серпня були поміщені дві великі статті про Сергія Бубку, який від 1984 року є неперевершеним майстром світу у скоку із жердкою.

Рон Рід у статті, що була поміщена у спортовому відділі часопису, багато пише про С. Бубку, про його спортову кар'єру, про скок із жердкою, який ставить найвищі вимоги до змагуна він пише, що Сергій Бубка — українець. Приємна несподіванка, бо дотепер, за малими виїмками, в американській мідії кожний українець, з виїмком „воєнних злочинців" це — росіянин. Рід пише, що С. Бубка перевищив усіх суперників, коли він у 1984 році осягнув висоту скоку 19 стіп і два і пів інча. Після цього він кожного року поправляв свій рекорд і сьогодні його рекорд, є 19 стіп і десять і пів інча! Є це висота пересічного двоповерхового будинку!) Згідно із офіційними світовими рекордами С. Бубка залишив всіх суперників у цілому світі приблизно 10 інчів за собою. Це не значить що на Олімпійських Ігрищах в Південній Кореї ц.р. не з'явиться якийсь інший феноменальний змагун у скоку із жердкою.

Друга стаття про Сергія Бубку, пера московського кореспондента „Філядельфія Інквайрера" Стіва Ґолдстіна була поміщена цього самого дня у (недільному) додатку до цього часопису.

Ґолдстін пише про Сергія Бубку і ще двох блискучих змагунів СССР (в інших видах спорту), хвалить Бубку і його фантастичні осяги і пише що Сергій Бубка є „частинно жидом", але всеціло українцем", що „найшвидшим способом перервати інтерв'ю з Бубкою це назвати його росіянином".

СХОДИНИ СТАРШИНИ УАВ

Горшам, Па. (Ю. Мізюк) — Крайова Старшина Українсько - Американських Ветеранів (УАВ), повідомляє, що чергове засідання Крайової Старшини відбудеться в суботу, 17-го вересня ц.р., о год. 2-ій по полудні, в приміщеннях УОС „Тризуб" в Горшам, Па. Присутність всіх членів Крайової Старшини та командирів всіх станиць є обов'язкова. За дальшими інформаціями слід телефонувати до крайового командира Ярослава Федорійчука на число: (215) 324-4490.

ПОЛЬСЬКІ РОБІТНИКИ ПІДГОТОВЛЯЮТЬСЯ ДО ПЕРЕГОВОРІВ

Варшава. — Лідер незалежної польської профспілки „Солідарність" Лех Валенса, виступаючи в неділю, 4-го вересня, у Ґданську на вічу робітників, які брали участь у страйку, що недавно закінчився, змушений був захищатися від обвинувачень щодо довірчивости і м'якосердешности під час переговорів з представниками уряду.

„Польщі не потрібні страйки, — твердив Л. Валенса, виправдовуючи свій заклик до всіх страйкуючих робітників країни вийти на працю після того, як уряд обіцяв незабаром почати переговори про леґалізацію 'Солідарности'. — Так, ми повинні продовжувати боротьбу, але робити це треба так, щоб наша боротьба не оберталася проти наших власних інтересів".

Виступ Л. Валенси після Богослуження в костелі св. Бріджіти у Ґданську, пише газета „Ню Йорк Таймс", явно адресований радикально настроєним робітникам. Багато учасників страйків побоюються, що обіцянка уряду щодо майбутніх переговорів була просто пасткою. Йдучи на словах назустріч вимогам страйкарів, насправді уряд, як вважають робітники, хотів виграти час.

„Я не зрадник, ніколи ним не був і не буду, — заявив Валенса. — Нам потрібна перемога, але не перемога будь-якою ціною. Ми не можемо діяти несерйозно і ризиковано".

Як уже інформовано, бажаючи припинити страйки, що тривали в різних містах Польщі протягом трьох тижнів, польський уряд уповноважив міністра внутрішніх справ генерала Чеслава Кіщака зустрітися з Валенсою (факт безпрецедентний) і офіційно обіцяти йому, що на випадок негайного припинення страйків уряд згідний сісти за стіл переговорів з представниками робітників і серйозно обговорити з ними справу про можливу леґалізацію „Солідарности", бо на всіх страйкуючих підприємствах робітники в першу чергу висували вимогу повернути законний статус незалежній польській профспілці, забороненій у 1982 році.

Лідер „Солідарности" погодився використати свій авторитет серед робітників і припинити страйки, вважаючи, що таку можливість „Солідарність" не має права упустити. Однак багато робітників не поділяють його ентузіязм. Тому Валенса, переконавши ґданських кораблебудівників приступити до праці, був змушений терміново їхати на південь країни, в Шльонськ, і вговорювати страйкуючих шахтарів дати урядові можливість на ділі доказати, що він (уряд) готовий вислухати думку робітників і рахуватися з ними. Йому вдалося добитися припинення страйку лише після восьмигодинної розмови зі страйковим комітетом. При цьому робітники прямо говорили Валенсі, що він проявив зайву поступливість, не добившись від уряду конкретних ґарантій леґалізації „Солідарности".

„Я не такий наївний, — сказав у відповідь Валенса, — і цілком не прагну полегшити собі життя. Все те, що я роблю, я роблю не для себе, а для вас". Його слова, як пише кореспондент „Ню Йорк Таймсу", були зустрінуті досить холодно, чого не можна сказати про виступ ксьондза Генріха Янковського, який під апльодисменти всіх присутніх вимагав негайної леґалізації „Солідарности". „Я закликаю польський уряд проснутися, — сказав Янковській, близький помічник Валенси. — Я кажу урядові: народ хоче говорити з вами. Не відштовхуйте простягнуту руку".

Вважають, що в даний час Валенса зайнятий визначенням складу делеґації робітників і виробленням загальної політичної лінії на майбутніх переговорах, які можуть початися вже цього тижня.

СОВЄТСЬКІ АСТРОНАВТИ УСПІШНО ПРИЗЕМЛИЛИСЬ

Москва. — Після 25-ох годин напруги і непевности чи два совєтські астронавти, Владімір Яхов і військовий пілот афганець Абдул Агел Могманд, зможуть приземлитись, тобто дістатись у простір орбіти землі після того, як їхня ракета відмовилась справно функціонувати, а запаси кисню меншали, з Москви повідомили в середу вранці, 7-го вересня, що астронавти приземлились успішно на території СССР.

Драма з астронавтами розпочалась у вівторок, 6-го вересня, зглядно того дня совєтські засоби масової інформації повідомили світ про труднощі з ракетою, яка вилетіла з метою дістатися на землю із постійно кружляючої станції „Мір" на якій систематично міняються астронавти.

Згідно з повідомленням совєтського агентства ТАСС, астронавти приземлилися в капсулі з ракети „Союз" ТМ-5 о год. 4:50 рано московського і 8:50 нюйоркського часу у безлюдних просторах Казахстану. Приблизно о год. 7-ій рано совєтська телевізія передала останні кадри фільму з приземлення, повідомляючи при тому, що обидва астронавти почуваються добре, не зважаючи на брак кисню, якого їм бракувало в останній годині приземлення.

Уряд З'єднаних Стейтів Америки, взявши до уваги існуючі труднощі, запропонував був свою допомогу, але совєти, подякувавши чемно заявили, що вони самі дадуть собі раду і покищо жадної допомоги в цій ситуації не потрібно. Дженніфер Клапп, керівник міжнародної політики в амбасаді ЗСА в Москві, передав пропозицію Уряду ЗСА в міністерстві закордонних справ СССР.

Як розпочалася криза астронавти мали харчів і кисню на 48 годин, але коли труднощі пролістатись в орбіту землі продовжувались то, очевидно існували побоювання, що астронавти можуть втратити свідомість з браку кисню і тоді пропали б усі надії на врятування ракети і головно астронавтів.

У зв'язку з тим, що від часу приходу до влади в Кремлі Михаїла Ґорбачова усі приземлення і запуски совєтських ракет передаються через телевізію, совєтські громадяни і закордонні дипломати та кореспонденти змогли багато більше довідатись про труднощі з ракетою, які, на щастя, закінчилися щасливо.

В АМЕРИЦІ

ЯК ТВЕРДЯТЬ СТАРШИНИ летунської бази у Елджін на Фльориді, американський військовий бомбовий відділ зріс вдвічі за останніх кілька років. Причиною цього зросту є збільшення терористичних акцій по цілому світі й з цим домагання американських експертів, щоб цьому запобігти. У відповідь на це американська морська фльота відкрила новий 18.6-мільйоновий центр для вишколу техніків, які матимуть достатнє знання вибухових матеріялів.

ЗАЛИШИЛОСЬ ДЕВ'ЯТЬ ТИЖНІВ до виборів, тому в понеділок, 5-го вересня Майкл Дукакіс і Джордж Буш знову розпочали свої виступи перед виборцями, концентруючи увагу на тих стейтах, де населення ще не вирішило остаточно кого з них підтримати. В понеділок, Дж. Буш відвідав одну з риболовецьких компаній. Там він не витрачав часу на критику Дукакіса, а присвятив його переконуванню виборців в тому, що саме його програма є найбільш сприємливою для сьогоднішньої Америки. „Америка могутня і вона буде такою. Мені не хочеться дозволити демократам відібрати в нас сильну Америку і перетворити її в слабу", — сказав Дж. Буш. У понеділок, М. Дукакіс на виступі В Дітройті пообіцяв, що пересічний американець досягне здійснення своїх мрій, якщо він, Дукакіс, стане президентом. На відміну від Буша, в Дукакіса знайшовся час, щоб покритикувати суперника за те, що Буш має намір витрачати величезні суми на озброєння країни.

В СЕЙНТ ЛУЇСІ в понеділок, 5-го вересня, закінчилась 25-годинна драма, де один поліціянт, який мав бути заарештований, взяв закладником шефа поліції. Після тривалої облоги і переговорів він все ж таки здався. Ніхто не був убитий чи поранений.

ЖІНОЧА БАНДА РОЛЕКС кочує по Америці, розставляючи небезпечні сіті довірливим мандрівникам, туристам і іншим особам, що шукають розваги в розкішних ресторанах і барах. Це молоді і дуже вродливі жіночки, які обирають своїми жертвами чоловіків, домішують їм у вино сильнодіючий наркотик, що не дає ні запаху, ні кольору, а потім вони їх грабують. Одна з таких повій за останні три тижні заробила 100,000 дол. Вона розповіла, що їхніми жертвами, як правило стають або дуже впливові особи, або глибоко сімейні люди, тому вони майже ніколи не зголошують це поліції. Вони всіляко намагаються приховати це. Таким чином ці жінки продовжують грабувати все нових і нових жертв. Одна з них недавно попала в поліцію з колекцією годинників, награбованих в такий спосіб. Деякі годинники в її колекції надзвичайно дорогі, один з них коштує 8,000 дол.

В ПАРКУ ЄЛЛОВСТОВН, ВСЕ ще продовжується пожежа. Дуже мало надії на те, що вона буде погашена найближчим часом. Тільки 5-го вересня ц.р. згоріло біля одного мільйона акрів. Один з адміністраторів парку заявив: „Згоріло все, що могло згоріти, а як щось і залишилось, то згорить в наступні дні, оскільки вогонь зовсім вийшов з-під контролі. Людям доводиться дуже важко працювати, щоб хоч якось спинити поширення пожежі". Пожежі бушують також і в південній Каліфорнії, де знову ж таки йдуть безуспішні спроби їх загасити.

В ЛОС АНДЖЕЛЕСІ минулого тижня загинуло 10 осіб від рук злочинців, що належать до різних банд, а за минулий рік в Лос Анджелесі від їхніх рук загинуло 287 осіб. Вулиці південного Лос Анджелесу кишать небезпечними людьми, життя тут знецінене, великою популярністю користуються наркотики. У кварталі, котрий вважається центром активности різних банд, мешкають понад 100,000 людей, життя яких перебуває під постійною загрозою. Цей квартал патрулюють понад 200 поліціянтів, але не зважаючи на їхні зусилля, число вбивств цього року збільшилося на 13 відсотків. Поліціянт Джан Пейдж, котрий проводить боротьбу з бандами уже протягом 17-ти років, розповідає, що він і його колеги щоночі заарештовують багато членів банд, але більшість з них випускають на волю вже наступного ранку. Сержант Пейдж розповідає що ідучи на роботу, він кожного разу прощається з усіма членами своєї родини. Він уже кілька разів був поранений, а його дружина Діяна сказала: „Кожного разу я відчуваю, що він іде на війну". Однак сержант не припиняє боротьбу.

У СВІТІ

ІЗ СХІДНЬОЇ ДО ЗАХІДНЬОЇ Німеччини почали втікати видатні спортовці. В суботу, 3-го вересня, вирішив залишитися на Заході олімпійський чемпіон зимового спорту Георг Ашенбах, який кілька років тому був визнаний у Східній Німеччині „спортовцем року". Використовуючи перебування у ФРН, він втік і попросив надати йому право політичного азилю. У Західній Німеччині втечу німців із Східної Німеччини не розглядають на рівні політичного акту, тому Ашенбах не матиме жадних труднощів у полагодженні формальностей. Поліція взагалі не розглядає таких випадків. Ашенбах не перший спортовець, який вирішив залишитися у демократичній частині Німеччини. Коротко перед ним у Мюнхені залишився один з найкращих футболістів Юрґен Шпарвассер.

ПАКІСТАНСЬКА ГАЗЕТА „Джанг" повідомила, що в кінці минулого тижня поліція заарештувала на летовищі дев'ять осіб, яких підозрівають уприналежності до терористичної групи, яка займалася підготовою вбивства колишнього президента Пакістану Мохаммеда Зія уль-Гака. Як відомо, літак з президентом на покладі, американським амбасадором і багатьма іншими офіційними особами, розірвався в повітрі і усі пасажри та обслуга літака загинули. Поліція підозріває, що терористи підклали до літака розривну бомбу. Серед заарештованих осіб є також старшина пакістанських збройних сил, командир ескадрилі військових джетів. Газета, очевидно, не називає покищо прізвищ заарештованих, щоб не пошкодити слідствові, яке веде державна прокуратура. Речник Державного департаменту у Вашінґтоні Филлис Овклі заявила, що Адміністрація президента Роналда Реґена була повідомлена про арешти.

В СУБОТУ, 3-ГО ВЕРЕСНЯ, в Сеулі, Південна Корея, відбулась церемонія відкриття Олімпійського села, у якому знайдуть приміщення понад 15,000 спортовців із 161 країн світу. Організатори підняли на машти прапори держав учасниць літніх Олімпійських Ігрищ. До Сеулю вже приїжджають численні спортові дружини з багатьох країн світу. Відкриття Олімпіяди, як відомо, відбудеться 17-го вересня і триватиме до 2-го жовтня ц.р. Дві найбільші делеґації із З'єднаних Стейтів Америки і Совєтського Союзу вже прибули до Сеулю.

ГРУПА ІРАКСЬКИХ КУРДІВ, числом понад 20 осіб, відмовились покинути бюро лондонського представництва Організації Об'єднаних Націй. Директор інформаційного бюра ООН в Лондоні Ерік Єнсен заявив кореспондентові агентства Ассошіейтед Пресс, що курди передали йому листа, адресованого на ім'я генерального секретаря ООН Гавіє Переза де-Куеяра, а потім відмовились покинути приміщення поки не прийде відповідь з головної квартири ООН. У листі до Куеяра курди протестують проти хемічної зброї, що її Ірак вживає проти курдського населення.

„ПОКАЖІМ НАШУ ЄДНІСТЬ І СИЛУ В ОБОРОНІ ІСТОРІЇ І РЕЛІГІЇ!"

Уляна Дячук, голова Фінансової комісії ККТХ.

Джерзі Ситі, Н. Дж. (О. Кузьмович). — „Де може бути краща нагода показати цю силу перед світом, як не у Вашінґтоні в Українські Дні, що заплановані на 7, 8-го і 9-го жовтня цього року? — каже нам із повним переконанням і завзяттям Уляна Дячук — одна із найбільш активних членів Крайового Комітету Тисячоліття Християнства, голова його Фінансової Комісії. — Та ж саме там ми всі можемо станути в обороні і наших Церков і в обороні нашої історії, яку тепер, у 1000-річчя Християнства в Україні, постійно фальшують!" Тому наша співрозмовниця просто дивується, що є люди, які питаються, чи варто їхати до Вашінґтону? І все ще не вирішили, що їм робити. Якщо хтось сумнівається чи треба і варто, — каже У. Дячук, — так тоді, як ми можемо інакше заявити перед світом, що Тисячоліття Християнства було в Україні, в Київській Русі, а не в Росії?"

Не треба навіть сумніватися у правдивість слів пані Уляни, але ми добре знаємо із інших загальногромадських святкувань, як українська громада реагує і як завжди чекає просто до останньої хвилини, щоб визначити свої пляни. У цьому випадку, — каже нам голова Фінансової Комісії, — це дуже ускладнює ситуацію організаторам тому, що вони не можуть відповідно все підготовити та полагодити потрібні урядові формальності, не знаючи, яка кількість українців приїде до Вашінґтону на цей всенародний здвиг, що вже так довго підготовляється.

Уляна Дячук пригадує нам, що на відкритті пам'ятника Т. Шевченка 25 років тому було у Вашінґтоні 100,000 українців; 7-го липня цього року у Львові зібралося на національну демонстрацію 50,000 людей, — то чи не можна надіятися, що всенародний здвиг і єдина крайового маштабу маніфестація українців у ЗСА в обороні історичної правди та релігії матиме подібну кількість учасників?

Але канцелярія Комітету у Вашінґтоні повинна вже в найближчому часі знати принаймні приблизно про кількість автобусів, що приїдуть із поодиноких міст, щоб виробити відповідні дозволи на заплановані на вулицях Вашінґтону походи та зібрання.

Пані У. Дячук, яка саме в середу, 31-го серпня ц.р., відбула нараду із головою та членами Ділового Комітету відзначення Тисячоліття, інформує нас, що в черговому тижні, негайно після Дня Праці, на сторінках нашої преси буде поміщувана точна програма днів у Вашінґтоні із поданням місць збірок та інших подробиць, важливих для усіх, що їдуть до Вашінґтону. Вона показує нам летючку, виготовлену американсь-

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274 6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси $1.00
Чеки і money orders виставляти на: Svoboda

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

НОВИЙ ШКІЛЬНИЙ СЕЗОН

Американські школи різного типу і різних ступенів розпочинають науку восені цього року в різному часі. Деякі коледжі й університети починають її щойно в жовтні, але велика більшість публічних і приватних шкіл, з правила церковні, тримаються традиції, що вересень є початком нового шкільного сезону. Гарно звучить гасло „Діти до школи", але це дуже різногранна проблема. Дитина, хлопчик чи дівчинка, яка вперше йде до школи, дуже різно сприймає цю важливу в її житті подію. Деякі йдуть туди рано, з цікавістю, інші бояться і плачуть. Щойно згодом, коли діти з народної і середньої школи придбають там приятелів — радо вертаються у шкільні мури.

Але в наш сумний час шкільні мури не ті, що були колись. Повний занепад дисципліни, до чого спричинилося у великій мірі прогнання молитви з публічних шкіл, — препогана шкільно-навчальна система, — революція у світі розуміння моралі, — звихнення психіки американської молоді надмірним добробутом, — недбальство батьків у надзорі над своїми дітьми і відсутність духового зв'язку між батьками і дітьми, ці й інші чинники склалися на теперішню кризу в американському шкільництві. На недавно переведеному опиті однієї тисячі абсольвентів американської середньої школи, „гайскулу", 80 відсотків запитуваних не знали, яка країна лежить на південь від З'єднаних Стейтів Америки. Про існування Норвегії і Швеції мало хто з отих „матуристів" чував і знав. Вже давно стверджено, що дехто зі стипендіятів до коледжу, ті, які стримали стипендію за свої осяги у спорті, у футболі чи бейзболі, не вміють виповнити квестіонаря для впису до коледжу чи університету, до якого не мають мінімальної підготови. У стейті Ню Джерзі виявилися такі скандальні подробиці відносин у публічних народних і середніх школах, що губернатор Томас Кін призначив окрему слідчу Комісію та загрозив завданням державної контролі над цілим шкільництвом. Потреба ревізії шкільної навчальної системи стала, поруч із проблемою ревізії судочинства, однією з найважливіших внутрішніх проблем Америки. Нема ніякого сумніву, що клясичні гімназії в країнах Західньої Европи стоять з рівнем знання вихованців і ступенем їхнього виховання куди вище від багатьох американських коледжів.

Президент Реґен, який завжди критикував ліберальну більшість Верховного Суду, яка у 1963 році визнала молитви у публічних школах за „протиконституційні", признавав теж голосно, що приватне шкільництво в Америці, майже виключно при Церквах, стоїть вище публічного. Українська середня школа, гордо названа „академією", при церкві святого Юра в Ню Йорку, користується також доброю опінією в американських шкільно-виховних колах, що її вихованці мають відкриті двері до університетів найвищої кляси, з так званої „Айві ліґ". Тому українські батьки з метрополітальної округи Великого Ню Йорку, роблять кривду своїм дітям, коли посилають їх до американських середніх шкіл, а не до цієї української школи. Тут не йдеться про патріотизм, а про рівень навчання, про турботу за добре виховання шкільної молоді, про атмосферу в школі, яка покладе свою печать на душі своїх вихованців на все їх життя. На жаль українське шкільництво в Америці дуже вузьке, кволе можна порахувати ці українські школи на пальцях своїх рук.

Тому початок нового шкільного сезону насуває різнорідні рефлексії, які стосуються не тільки самих дітей у шкільному віці, але й шкільної системи, вчителів та особливо батьків. Є такі українські родини, що їх обставини примушують і батька і матір займатися заробітковою працею поза домом, але здебільшого батька і матір виганяє з дому жадоба грошей — коштом власних дітей, які потребують батьківської опіки, турботи, керівництва. Страхітливе явище втечі молодих хлопців і дівчат не тільки з їх шкіл, але й родинного дому „у світ", здебільша з трагічними наслідками для таких малолітніх бунтарів, — це вина батьків.

Пошесть наркоманії у шкільної дітвори і молоді — це вина байдужніх батьків. Коли подвір'я шкільних будинків стають вдячним тереном для продавців наркотиків і коли шкільні діти, або недолітки із середніх шкіл приносять до кляси револьвери і ножі — це здебільша також вина батьків, які не мають душевного зв'язку з дітьми і не дбають про нього.

Із новим шкільним сезоном бажаємо шкільній дітворі і молоді якнайкращих успіхів в науці та збереження тих усіх добрих прикмет характеру і поведінки, що їх повинні мати [illegible] молоді люди — майбутнє нашого суспільства.

В. Яців

ВПЛИВ РЕФОРМ НА ЗОВНІШНЮ ПОЛІТИКУ СССР

Здавалося б, що зміни в системі соціялістичній большевицького зразка на відтинку внутрішньо-економічному, суспільно-політичному, не мають впливу на зовнішню політику Совєтського Союзу. Однак треба ствердити, що ці реформи, які тепер впроваджуються в життя, мають до деякої міри вплив на зовнішню політику СССР у стосунках не тільки з демократичним Заходом, але теж зі соціялістичними сателітними країнами. У зв'язку з прийнятими постановами на XIX Партконференції, була скликана конференція (симпозіюм) на 25-го липня ц. р., на високому рівні, завданням якої було визначити впливи реформ на зовнішню політику Совєтського Союзу.

Головну доповідь на цьому симпозіюмі (конференції) мав міністер зовнішніх справ Едуард Шеварнадзе, який сказав, що завданням симпозіюму є перевірити і встановити, який вплив мають революційні постанови, що були ухвалені на XIX партконференції, на зовнішню політику держави із соціялістичним устроєм. Треба ствердити, що совєтські офіційні чинники були частинно обережні до цієї триденної конференції. Причиною цьому була участь на симпозію амбасадорів з цілого світу, які надали для такого збору не тільки академічного вигляду, але більше політичного значення.

У зв'язку з цим симпозіюмом, поміж дипломатами Заходу виринули різні спекуляції, що відносились до напрямних зовнішньої політики Совєтського Союзу, а головно до справ військових, до всіх неполадків на дипломатичному відтинку, як також до особистих змін у партійній верхівці. Згідно зі совєтськими пресовими повідомленнями, міністер Шеварнадзе у доповіді закликав легістратуру зацікавитись справами оборонної індустрії і видати постанову в справі користуванням збройних сил поза межами Совєтського Союзу. Така нова постанова підпорядкувала б усі відділи міністерства, що завідують справами військової індустрії й військовими справами контролеві найвищому органові, вибраному народом. Цю пропозицію висунено й обговорено на останній конференції у Кремлі й уповажнено М. Горбачова до перепровадження змін на тому відтинку.

У своїй доповіді міністер зовнішніх справ підкреслив, що справами вживання мілітарної сили поза межами країни повинна займатися Верховна Рада, яка зобов'язана плянувати оборону країни і подавати до загального відома бюджет збройних сил Совєтського Союзу. Однак контроля мілітарної сили повинна бути в руках Оборонної Ради, яка повинна б працювати в таємниці. Такі рішення в справі активности на відтинку мілітарному поза межами країни, були зумовлені фактами, які тепер уважається за помилки, що не повинні б були статися. Такі імперіялістичні потягнення, як висилка понад 100,000 війська до Афганістану, щоб поневолити ще один свободолюбний нарід, називається помилкою уряду на відтинку зовнішньої політики, але ніколи агресією, наслідком якої є гори трупів невинних людей. Прихильники гласности і перебудови кажуть, що тільки кілька лідерів рішило і затвердило військову інтервенцію в Афганістані без консультації із сцеціялістами в тих справах, які були б, на їх думку, проти такої інтервенції, яка б у своїх наслідках негативно вплинула на господарку країни і на стосунки із Заходом.

М. Горбачов у доповіді на партконференції сказав таке: „Оцінюючи радянську зовнішну політику в післявоєнний період, ми не забуваємо, що імперіалізм створив навколо нас і наших союзників фактично надзвичайну ситуацію. Воєнна загроза стала для нас постійною величиною. Не знята вона і досі, „і тому він каже, що „Совєтський Союз із своїми союзниками не міг на це не реагувати, так само, як і на цілеспрямовану психологічну війну проти соціялістичних країн". Видко, що на думку М. Горбачова стримування російсько-совєтської імперії від поневолення вільних народів із демократичними системами є воєнною загрозою для Совєтського Союзу, яку він каже, не знято ще і досі, мимо покращання стосунків між Заходом, а Сходом.

У цьому симпозіюмі крім совєтських амбасадорів, взяли участь члени Центрального Комітету КПСС, уповноважені в справах зовнішньої політики Анатолій

(Закінчення на стор. 4)

Ф. Лукіянович

ПЕРЕДОЛІМПІЙСЬКІ РОЗСИПКИ

Як і передбачувалось, зустріч представників обидвох Корей в днях 19-го та 22-го серпня ц.р. у Панмунджомі, перша після два і півроку, закінчилась без ніякого висліду. Зустріч цю влаштовано на пропозицію Північної Кореї як вияв доброї волі для світової опінії та до певної міри, як оправдання мандату актів терорізму та саботажів під час Олімпійських Ігрищ.

Після призначення Сеулю, як організатора Ігрищ, Північна Корея заявила претенсії стати співорганізатором Олімпійських Ігрищ, що так Сеуль, як і Хуан Антоніо Самаранч, голова Міжнародного Олімпійського Комітету (МОК-у) відкинули. Одначе, після довгих та утяжливих переговорів, Сеуль погодився віддати Північній Кореї п'ять елімінаційних родів змагань, як кваліфікаційні жіночої відбиванки, однієї групи копаного м'яча, наколесництва, веслування, з тим що фінальні змагання мали б відбутись у Сеулі. На це не згодились північні корейці, і переговори перервано аж до 19-го серпня ц.р.

По стороні Північної Кореї стали Куба, Абесинія та країна Кости, і так зродився четвертий із черги бойкот Олімпійських Ігрищ, — перший африканських держав проти Південної Африки, в 1976 році; опісля бойкот ЗСА проти Совєтського Союзу за напад на Афганістан в 1980 році, опісля відплатний, совєтський бойкот в 1984 році, а оце, в Сеулі, четвертий.

Потрібно змін на краще у МОК-у.

Тоді як на перші три бойкоти МОК не мав ніякого впливу, то останній зовсім легко можна було оминути. Зчаста до складу МОК-у попадають припадкові люди, які зі спортом мало мають спільного, але яким залежить, щоб на їхній візитівці було зазначено, що вони є членами цієї організації. Ця нефаховість пояснює два разюччо-невдачні рішення МОК-у.

Так наприклад, приділення зимових Ігрищ до Калґарі було помилкою з огляду на часті, але непередбачені зміни атмосферичних обставин, зокрема температури. Струмені повітря, що із океану напливають до гір зазнають огрівання через тертя так, що ця температура що була нижче пункту замерзання, вкоротці, завдяки вітрам званим „шікун" підноситься до 50-60° і стоплює увесь сніг по дорозі. Це саме і сталося у Калґарі і через це мусіли міняти змагання, крутобіг (слялом), міняли аж чотири рази. Крім цього, віддаль на 65 миль від Калґарі до гір це задалеко.

Напруження та ворожа настанова обидвох Корей до себе — це давновідомі явища, а тому, щоб обминуте тертя, Ігрища слід було передати невтральній країні до переведення, і все відбулось би спокійно.

Можливість актів саботажу

Цю можливість треба брати до уваги з огляду на войовничість і наставлення Північної Кореї та Куби. В додатку, диктаторський устрій у Південній Кореї викликає часті протести, демонстрації та невдоволення.

З огляду на такі обставини, ще в 1987 році ЗСА запропонували Сеульові допомогу у формі висилки у корейські води частини морської фльоти, з однією авіоматкою у проводі, але Сеуль відмовився.

Незалежно від цього, японські власті зарядили особливі міри безпеки контролі вантажу та пасажирів на своїх летовищах та на всіх поштових урядах перегляд підозрілих посилок.

Так, мимоволі, насуваються думки: від 776 року перед народженням Христа, як почалась перша Олімпіяда, якщо була війна, вояки відкладали зброю та спішили на ігрища. За наших часів не відбулись ігрища в 1916, — 40 та 44 роках, а в 1988 році виглядає, що потребуватимуть охорони гармат!

Олімпійське полум'я в дорозі

Соняшного 23-го серпня ц.р. у присутності приблизно 15,000 осіб на руїні божниці богині Гери, жінки Зевеса, грецька актриса, одягнена у старинну шату, при допомозі вигненого дзеркала від соняшних променів запалила олімпійський смолоскип та передала його молодому грецькому змагунові. Цей, коротко зупинився перед статуєю барона П'єра де Кубертена, поклонився основникові та відновителеві Ігрищ, а звідтіля помчав до заливу Елефсіс, де смолоскип поплив до Атен, побув у Партеноні, і знову — повезено його літаком до Кореї. Простір на 6,950 миль поділено на 450 гінців. Проте, як захист перед невідомим, тим самим шляхом тільки на іншому літаку до Кореї прямував інший смолоскип, який на випадок потреби мав замінити — перший.

Олімпійські Ігрища триватимуть від 17-го вересня до 2-го жовтня ц.р., а тому що в Ігрищах чисельно переважає студіююча молодь, то цей час не зовсім догідний для неї, бо студенти тратять один місяць навчання, що мусітимуть надробити.

Між Сеульом та західнім побережжям ЗСА є десять, а східнім побережжям, — 14 годин різниці в часі. Коли 12-та год. вполудне в Сеулі, тоді 10-та ввечері в Лос Анджелесі, а тому важливі-

(Закінчення на стор. 4)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

І ПРО НАУКОВЦІВ ТРЕБА ЗНАТИ

У статті „Учительський семінар на Союзівці", яка появилась у щоденнику „Свобода" з 20-го серпня ц. р., обговорено інструкції у веденні предметів з мови, граматики, літератури, історії, географії і мистецтва.

У сьогоднішній час знаменитих досягнень у математично-природничих та технічних науках варто б додати до українознавчих предметів дещо з історії українських математично-природничих наук та техніки, щоб обзнайомити студентів з досягненнями українських науковців в цих ділянках.

Як відомо, майже без вийімків всіх науковців із колишньої Російської імперії чи то з СССР західній світ називає росіянами. Не маючи відповідних інформацій про українських науковців, чи зможуть наші молоді люди повести протинаступ проти цих фальшивих тверджень?

Українських науковців у математично-природничих науках та в техніці із поважними досягненнями багато. Ось деякі із них: математик Михайло Остроградський, хемік Іван Горбачевський, який перший синтезував сечову кислоту, геохемік та мінералог Володимир Вернадський, хемік Володимир Кістяковський, фізик Іван Пулюй, піонер рентгенівського проміння, знавець міцности, стійкости і коливань пружних тіл Степан Тимошенко, піонери електрозварювання Микола Бернардос та Євген Патон, мореплавець Юрій Лисянський, мандрівник та дослідник центральної Азії Микола Пржевальський, предком якого був козак Корнило Паровальський, антрополог Микола Миклуха-Маклай, плянерист Юрій Тереверко, конструктор літаків Дмитро Григорович, піонери ракетознавства Олександер Засядко, Федір Гешвенд, Микола Кибальчич та Юрій Кондратюк, керівник совєтських високопростірних проєктів Сергій Корольов, конструктор ракетних двигунів Валентин Глушко, космонавти Павло Попович, Юрій Береговий, Юрій Добровольський, Віталій Жолобов, Леонід Кізим, Володимир Ляхов та Юрій Шонін, епідеміолог Григорій Мінх, мікробіологи Ілля Мечников та Данило Заболотний, фізіолог Олександер Богомолець та ортопед Володимир Бобечко, конструктор т. зв. „Торонтонської шини" (Торонто сплінтс) та багато, багато інших.

Є в нас спеціялісти цих наук, які редагують відповідні ділянки в гаслових частинах енциклопедій українознавства українською та англійською мовами. Вони напевно могли б прийти з допомогою школам українознавства; щоб наша молодь могла здобути знання про досягнення наших науковців математично-природничих наук та в техніці та пізнати, що ми повноцінна нація, а не якась недорозвинена, що не має жадних наукових успіхів.

Андрій Даріян Сольчаник

Мідия, Па.

ПРАЦЯ І НАГОРОДА

В недалекому майбутньому надійдуть кульмінаційні події святкувань Тисячоліття Хрищення України, а далі і 1001 рік. Українці для цього ювілею віддають свій час, гроші, свій талант, працюють безкорисно для якнайкращого відзначення цього свята. Коли все закінчиться, чи будуть пам'ятати про тих, хто вклав серце і душу в цю велику справу?

Звичайно, про таких людей пишуть в газетах і журналах, фотографують, їм забезпечені місця на бенкетах і зборах, але, на мою думку, їхня праця заслуговує більш видимих нагород. Добре було б, щоб після закінчення святкувань Комітет Тисячоліття вибрав найдостойніших і в урочистих обставинах, в присутності високих церковних достойників президент українського уряду в екзилі вручив медалі цим людям.

Медаля у вигляді хреста, символу Тисячоліття, прикріплена до маленької синьо-жовтої стрічки, прикрашала б і була би гордістю нагородженої людини.

Є в нас традиція вибирати „Українця року". Це велика честь, але дістає це звання тільки один, хоча є немало, які заслуговують на це звання. Праця на ниві освіти, культури, суспільно-політична заслуговує на нагороду і однією з форм відзначення є медаля яку можна носити постійно і це було би стимулом для інших.

Є в нас спеціялісти, які можуть виготовити медалі різних форм і для визначних дат чи подій і в кінці кожного року вручати на спеціяльному бенкеті по одній чи по три в кожній ділянці суспільної праці.

Хотілося б бачити на Союзівці чи на „Верховині" людей, на грудях яких буде поблискувати заслужена нагорода за їхній труд і відданість українській справі.

Іван Коссак

Мейплвуд, Н.Дж.

Н. Пазуняк

ПЕРЕКЛАД В. СТУСА

Vasyl Stus, Selected Poems, translated and edited by Yaropolk Lasowsky, introduction by George Y. Shewelov, New York, 1987. 166 pages.

Поява збірки перекладів вибраних поезій Василя Стуса на англійську мову-це подія в літературному житті не лише українських читацьких кіл, але й англомовних поклонників справжньої поезії високого рівня, тому що автор перекладених творів — Василь Стус це величина світового маштабу. Конкретно саме з міжнародним комітетом для номінації В. Стуса на Нобелівську премію пов'язані й його переклади. Комітет цей очолений Яр. Рудницьким, включав двох ентузіястичних працівників цього діла Оксану Керч з Філядельфії і Світлану Кузьменко з Торонто, наших письменниць — прозаїка і поетесу. Не змогли вони здійснити цей замір, на що склалися, зрозуміло, причини політичного, а не літературного порядку. Та все ж світ довідався про нашого поета і борця за індивідуальні і за національні ідеали. Під найтяжчими ударами моральними й фізичними, В. Стус вистояв і не заламався, джерелом бо його сили був ідеал свободи.

Переклад поезій виконав Ярополк Ласовський, музик-композитор і скрипаль. Книжку видала Фундація Л. і У. Целевич під фірмою УВУ. Збірку перекладів попереджує вступне слово перекладача Яр. Ласовського та обширна вступна стаття Ю. Шевельова. В книжці сім фотографій В. Стуса з різних періодів його життя. Мистецьке оформлення книжці дав Мирон Левицький маляр і графік. В післяслові подані дані до біографії Стуса та уривки з його щоденника. Збірка вміщає 45 поезій — до кожного тексту українського оригіналу — переклад. Є це переважно добірка поезій, писаних білим віршем чи vers libre чи то неримованим ямбом. Далі подаємо приклади перекладів, адекватних щодо структури вірша і його ліричної емоційности чи інтелектуальної наснаги. Треба ствердити, що талант музика і, як виявилося перекладача поезій поєдналися у творчому зусиллі Ярополка Ласовського. Завдяки абсолютному відчуттю ритму і естетичному смакові, він зумів подолати труднощі складної поетичної мови В. Стуса у передачі на важку англійську просодію. **Ямбічні вірші В. Стуса неримований п'ятистопний ямб перекладено ямбом. Ярополк Ласовський зберіг навіть римоструктуру** „енжабеману", що виступає тоді, коли сематичний елемент фрази не збігається з закінченням рядка чи строфи. Дати адекватний переклад у мистецькій структурі вірша може лише майстер, що і виявив перекладач.

Варто при цьому згадати провідні думки Ю. Шевельова про поезію Стуса, висловлені, треба сказати, у блискучій статті цього критика, що попереджає саму збірку перекладів. Отже Стусова поезія непрограмова, хоч з чіткою ідеологічною настановою ідеаліста; головні константи її це почування і настрої. Стус лірик. Всю поезію Стуса проникає тема України, незалежно від того який вид чи образ вона принимає, чи це мати, чи дружина з сином, чи це бездонна самота людини серед безмежних снігів з однією межею — колючим дротом на Колимі, чи в Мордовії. Україна — це п'янкий напій, і Україна — це отрута, бож за її мовчазним наказом поет пішов у засвіти буття-небуття, щоб тільки не схибити з крутої стежки Правди, що веде на верхів'я духа.

Поезія Стуса не є відірваною від нього цінністю. Поет не намагається навіть прикрити дійсного стану. Стусової поезії неможливо сприйняти і усвоїти — ради власного духового збагачення, без сприйняття хоча променя самої героїчної постаті поета, бо поезія — це він, а він — це поезія. Так що коли читаємо його витончену інтимну лірику, ми навіть не можемо помислити, що його ліричний герой — це не він сам, а якась чужа людина чи витвір уяви творця. У автора-поета — свій світ. А коли вдуматись у генезу його світу — як духовної реальности, то не знайдемо певного і ясного окреслення джерела, лише загальне; отже це рідна духовість, а в центрі її — Шевченко, яким, здавалося б, мислив Стус у всіх її аспектах. Друге джерело — це світова культура, у тому головно европейська література у найкращих її зразках, візьмім тільки його улюблених поетів з різних епох — Й.В. Ґете та К.М. Рільке. Оце бездоння ліризму, що стає без слова власністю душі, єднанням її. Та при тому — це, по суті, й не впливи. Це співпосідання осягів культури усіх часів в мислі, почутті й у слові. А сам по собі Стус — самобутній.

З філософічної точки зору Стус, за оправданим поглядом Шевельова — виступає в пляні екзистенціялістів Гайдеґера чи Ґабрієля Марселя, хоча, здогадуємося, — він їх не знав.

Людяність-гуманність — це органічна настанова поета, людини. Тематика творів Стуса, здавалося б не широка, але безмежно глибоко потрактовані ті тематичні моменти. Вона звужена, наче навмисне для конденсації **різних рефлексів — на долі України і на власній долі людини, долі поета в країні без прав і законів. Поет** синтезує антитетичні моменти в періоді „відродження" 20-их років і 60-их років і творить своє. Щодо стилю він у багатьох поезіях сюрреаліст, в інших, натомість він експресіоніст. Виступає у нього подекуди і герметизм на взір Ст. Малярме в якому почування, ексклюзивно індивідуалізовані, не сприйнятні для широких кіл.

Навівши ці думки і узгіднивши їх з власними спостереженнями, подамо тут деякі приклади передачі Стусового вірша в перекладі Я. Ласовського. Ось лірична апострофа: (стор. 16)

„Як нам порозумітись — душа в душу
І серце в серце? Тишею? Без слів?
Як нам порозумітись — без жалів,
Без нарікань, без сліз?"

How can we know each other — soul to soul
and heart to heart? By silence? Without words?
How can our wisdom grow — without remorse?
Without complaints, and without tears?

А ось приклад — чи не герметизму? А може й глибинного імажинізму Антоновичівського типу (поета певно незнаного Стусові (ст. 20)

Тоскний тріск у порожнім лісі
і пташиний колючий свист.
Падолист.
Де ж метелику сісти?

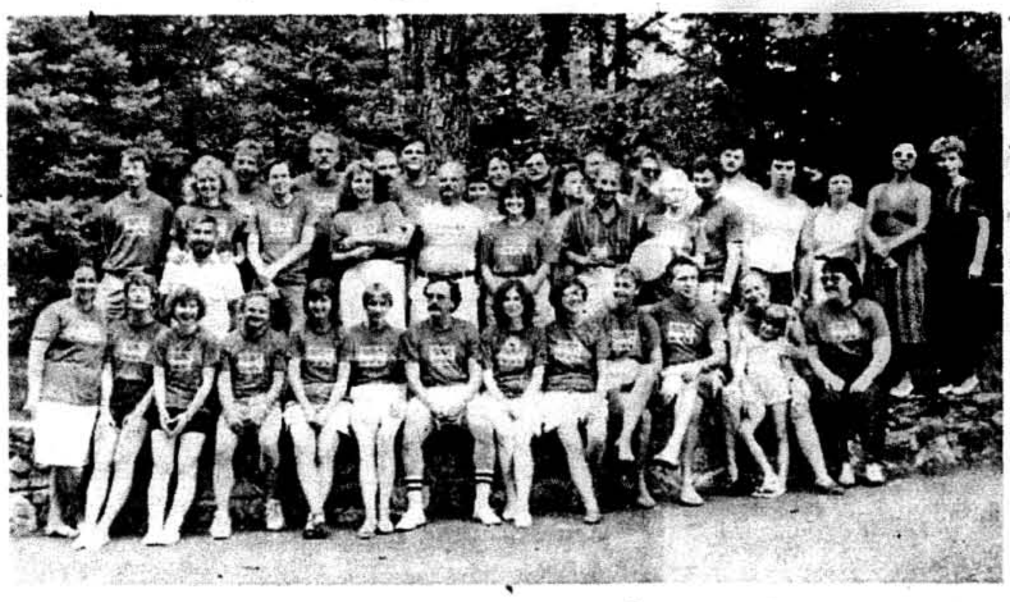
A mournful rattle in the empty forest,
a prickly whistling of the birds.
Leaves are falling.
Where can a butterfly alight?

А тут у найпростіших наче словах щось із онтології — буття світу (стор. 128):

Як ти довго випростуєшся з землі
білий світе!
Десятилітнє терпіння -
Вмирання. Сон
Визволення.
Визволення — для сну.
Порожнеча щастя.
Дякую, Господи!

(Закінчення на стор. 4)

Молоді українські професіоналісти включилися в акцію допомоги родині Сверстюків

Молоді українські професіоналісти, які зібралися на Союзівці.

Союзівка, Н. Й. — Група молодих українських професіоналістів, які зібралися тут на свій річний з'їзд, дізнавшись про приїзд до З'єднаних Стейтів на лікування дворічної Ганнусі та її батьків Марії і Андрія Сверстюків, вирішили допомогти їм матеріяльно. У своєму листі, адресованому родині Сверстюків, молоді професіоналісти, зокрема, пишуть:

„Наша група молодих професіоналістів у кількості 50 осіб, які зібралися на річний з'їзд на оселі Союзівка, довідалися з української преси про долю Вашої донечки Ганнусі. Ми хотіли в якийсь спосіб допомогти Вам, і на цю ціль влаштували програму, щоб зібрати гроші. Її провів наш колега Богдан Гимець. В програму було включено льосування кімнати на тиждень на Союзівці, продаж різних експонатів включно з картинами Терези Марків та Якова Криховецького, а також добровільні датки. Разом ми зібрали 1,000 долярів, які пересилаємо Вам з надією, що в цей спосіб хоч трохи допоможемо Вам. Зі щирими побажаннями, Клюб Сузі-Кю".

Акція молодих українських професіоналістів ще раз підтверджує, що українці ніколи не стояли осторонь добрих справ і завжди простягали руку допомоги всім, хто цього потребував. Їх приклад гідний наслідування.

„Покажім нашу єдність..."

(Закінчення зі стор. 1)

кою фірмою, для заохочення американської неукраїнської публіки концертами, що відбуватимуться у три чергові вечори в приміщеннях Конститюшен Голл.

Кольорова летючка із постаттю бандуриста „козака Мамая" подає точні інформації про Фестиваль українського мистецтва, а саме про концерт у п'ятницю 7-го жовтня танцювального ансамблю „Україна" з Чикаго; про великий концерт у суботу 8-го жовтня з участю солістів, хору та симфонічної оркестри Вашінґтону під диригентурою братів Павла і Михайла Длябогів, та вкінці про концерт Капелі Бандуристів ім. Т.Шевченка з Дітройту у неділю 9-го жовтня у пополудневих годинах, під керівництвом маестра Володимира Колесника. Крім того в летючці читаємо про виставку українських ікон.

Американська фірма, що займається реклямою, каже нам пані Уляна, інформує про ці імпрези також по радіо, а квитки на концерти можна замовляти не лише в бюрі Комітету у Вашінґтоні, а теж від понеділка 5-го вересня телефонічно через „Телетрон" на число 1-800-233-4050.

Але як голова Фінансової Комісії Уляна Дячук, інформуючи нас про ці мистецькі імпрези, відразу стверджує, що на покриття їх треба біля 300.000 долярів, а зараз прямо немає звідки черпати таку суму гроша. Тут треба таки розраховувати на жертвенність нашої громади, в інакшому випадку Комітет буде змушений заборгуватися.

Нам насувається питання, яке і ставимо тут: чи не можна б у якийсь спосіб оподаткувати „добровільно" тих, які із різних важливих причин не можуть брати участи у вашінґтонських імпрезах? Розуміється, що це добра думка відповідає нам наша співрозмовниця, але на це треба відчути громадську повинність і ми надіємося, що цю, повинність, наша громада зрозуміє!

Найважливіше є, однак, щоб громади в окремих місцевостях тримали тісний зв'язок із Комітетом, а головне із бюром Комітету у Вашінґтоні, де постійно працює тепер дві особи, готові давати потрібні інформації чи їх діставати. Адреса бюра є: Ukrainian Millennium Committee 810, 18th Street, N.W. Suite 807, Washington, D.C. 20006. Tel. (202) 783-0988.

Нам цікаво знати, як представляється не лише технічна підготова до цих великих Українських Днів у Вашінґтоні, але також преважлива політична і престижева. Уляна Дячук інформує нас, що Комітет запросив до участи в імпрезах віцепрезидента Джорджа Буша, який дав уже згоду прибути, як також кандидата на президента ЗСА від Демократичної партії Майкела Дукакіса.

Коспонзорами імпрез досі є вже понад 50 конгресменів і 19 сенаторів так, що вашінґтонський політичний світ вже добре поінформований про пляновані Українські Дні. Розуміється, окреме запрошення дістали представники усіх поневолених націй, як також усі українські партії та організації на терені ЗСА, а поза ним Секретаріят СКВУ.

Питаємося також про релігійний світ. Пані Дячук вияснює нам, що своєчасно запрошено Первоієрархів, почесних голів Крайового Комітету Тисячоліття, Владик і духовників усіх українських віровизнань. На сьогоднішній день Комітет має вже запевнення участи Патріярха і Кардинала Мирослава Любачівського, який прийде на ці дні спеціяльно із Риму.

Отже, як бачимо із інформації голови Фінансової Комісії Крайового Комітету для відзначення Тисячоліття Християнства України, пороблено усі потрібні заходи, щоб всенародні дні у Вашінґтоні вийшли якнайбільш гідно, достойно та величаво. Але все ж таки успіх їх залежить у першу чергу від кожного українця в ЗСА і від його зрозуміння історичної важливости цих Українських Днів. У цих трьох днях мусять взяти масову участь усі: молоді, середні і старші, члени усіх віроісповідань, усіх організацій. Вони мусять виступити зорганізовано, з транспарантами і у вишивках, або одностроях, щоб столиця країни побачила силу і зрілість українських американських поселенців і наше завзяття у боротьбі за свою історичну правду!

The Character of a Nation is expressed in the art of its people.

FESTIVAL OF THE ART OF UKRAINE

A 3 Concert Celebration
presented by
The National Committee to Commemorate the Millennium of Christianity in Ukraine

October 7, 8 and 9, 1988
DAR Constitution Hall

Заголовна сторінка англомовної брошурки про заплановані імпрези у Вашінґтоні 7-9-го жовтня ц.р.

ЧИ ВИ ВЖЕ ЗАМОВИЛИ КВИТКИ НА КОНЦЕРТИ У ВАШІНҐТОНІ 7-9-го ЖОВТНЯ?

ТЕЛЕФОНУЙТЕ ДО БЮРА КРАЙОВОГО КОМІТЕТУ НА ЧИСЛО (202) 783-0988!

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

повідомляє:

на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД зложили

VI — 88

1.000.00 дол.: Юрій Кравець,
500.00 дол.: Василь Леканка,
200.00 дол.: Іван і Іванна Антоняк з Родиною,
по 100.00 дол.: Модест і Ірена Кливак, Володимира Івануса (в пам'ять мужа бл.п. д-р Володимира Івануси у 10-ту річницю смерти), Яків і Марія Білик (у пам'ять дво-рідного брата і шваґра бл.п. Михайла Миколайовського, у 17-ту річницю смерти), д-р Іван Смаль, Евдокія Метринів (в пам'ять мужа бл.п. Івана в 11-ту річницю смерти),
по 50.00 дол.: Василь Воронка, Петро і Ольга Байко, Богдан і Наталія Петріна,
30.00 дол.: Станислава Луцька-Дворян (у пам'ять товаришки бл.п. Олени Лешків-Ґоцької),
по 25.00 дол.: Микола Лаврин, Стефанія Крушельницька, Богдан Зеребецький,
по 20.00 дол.: Іван Дяк, Роман Левицький, М.В. Островський,
по 10.00 дол. д-р Романа Навроцька, Аліна Олексин, Іван Борис, Михайло Панкевич, Наталія Масюк,

---

На радіопрограму „Голос Української Діяспори" зложили:
200.00 дол.: Іван і Іванна Антоняк з Родиною,
100.00 дол.: Укр. Щадниця Самопоміч в Ню Йорку (місячний даток),

---

520.00 дол. — зі збірки Укр. Патр. Т-ва, Відділ в Боффало, Н.Й. (4-та рата), переслала Оксана Бережницька (Голова Відділу).

Листи ч. 011 і 013 — збірка в Норт Порт, Фл. — переслав Іван Лотоцький.

Листа ч. 011 — збирала Марія Стефанишин серед парафян Укр. Кат. церкви Пречистої Діви Марії в Норт Порт, Фл., зложили:
100.00 дол.: Надя Мандрусяк,
по 25.00 дол.: Роман і Галя Поритко, Ралф і Анна Маріяні, А.А. Качала, Т. Музика, Віра Яворська, Александра Яськів,
по 20.00 дол.: Марія Стефанишин, Зенон Володимир Петеш,
по 10.00 дол.: П. Ніцпонь, Ярослав Парахоняк, Софія Коцелко, І. і Б. Висоцькі, А. Кучкуда, Омелян і Марія Ґраб, В. А. Мерешак, Яків Рудяк, М. Смішкевич, Г. Черкас, Степан Качмарський, Мирон і Марія Грамяк, Микола Пастернак, Марія Слободян,
по 5.00 дол.: Анна Скіць, Тарас Барабан, Ірена Рудзикевич, М. Ференц, Петро Добрянський, Я. Букачевський, М. Хромовська, М. Кіцак, Микола Святий, Гелена Каспер, С. Ю. Вандьо.

Листа ч. 013 — зібрав Іван Лотоцький, зложили:
25.00 дол.: д-р Володимир і Галина Король,
по 20.00 дол.: Мирон і Марія Кузьма, Степан і Кляра Герасимів,
по 10.00 дол.: д-р Микола і Софія Барусевич, Богдан Похмурський,
по 5.00 дол.: Йосиф Пантелюк, Т. Швабінський,

додаток до листи ч. 0043 — зібрав і переслав Роман Король в Доббс Ферри, Н.Й., зложили:
100.00 дол.: д-р Роман і Алла Трохимчук (Бронксвілл, Н.Й.),
50.00 дол.: Петро і Ольга Купинич (Йонкерс, Н.Й.),
25.00 дол.: Оксана Карачевська (Йонкерс, Н.Й.),
20.00 дол.: Вероніка Родоман,
10.00 дол.: Олекса Слойка (Йонкерс, Н.Й.)

Листа ч. 024 — збірка на релігійні книжки для Українців в Східній Европі, збирав Стефан Ковалишин у Філядельфії, Па., зложили:
по 25.00 дол.: Богдан і Христина Турченюк, Роман і Люба Медіна,
по 20.00 дол.: Стефан і Марія Ковалишин, Лонгин і Стефанія Світенко, Александер Кобаса, Володимир і Юлія Шашаровський, Зорян Дубенко, Володимир Обущак, о. Зенон Злочовський, Василь Колінко,
по 10.00 дол.: Андрій і Галина Стахнів, Дмитро і Мирослава Молдаван, Іван Васюрко, Богдан Казанівський, Марта Безпалько, Р. і Т. Левицькі, Нестор і Анна Сум, Анна Майдан, Іван Ільчишин, Володимир Мелько, Теодор Крочак, Степан Голуб, Роман Дубенко, О. Скоцень, Роман Горбачевський, Володимир Чепіль, Іван Куземський, Я. Колодій, Михайло Яремчук, Володимир Вирста, д-р Роман Сухий, Осип Кусень, Родина Гаманюк,
по 5.00 дол.: Роман Флюнт, Емілія Вачовська, Іван Дзівак, Осип Воскрес, Ю. і Л. Балан, Микола Скрібіцкі, Ярослав Климовський, Любомир Люба, Марія Шумська, Евген Білинський, Роман Завицький,
2.00 дол.: Василь Боровий,

Листа ч. 025 — збірка на релігійні книжки для Українців в Східній Европі — зібрала д-р Тетяна Цісик у Філядельфії, Па., зложили:
100.00 дол.: Осип Петрович,
по 50.00 дол.: Марійська Дружина при Церкві Христа Царя, Василь і Анна Загасайко, Мирон і Славомира Білас,
по 25.00 дол.: Іван і Анна Квік, Александер і Софія Вонторські, Олена і Марта Ощипко, д-р Тетяна Цісик,
по 20.00 дол.: Ігор і Люба Пак, Степан і Христина Чорпіта, Микола і Ольга Бохна, Олена Филипович,
по 10.00 дол.: Володимир Романів, Александер і Софія Борецькі, Андрій Лопатинський, Володимир Данилів,
5.00 дол.: Олена Шиприкевич,

Збірка на релігійні книжки для Українців у Східній Европі, яку перевів д-р Володимир Кліш у Філядельфії, Па., зложили:
по 10.00 дол.: д-р Володимир Кліш, Мелянія Покорська, Адріян Левицький,
20.00 дол.: Омелян і Наталія Татунчак

Товариство Свята Софія — Комісія Патріяршого Фонду — складає щиру подяку усім вельмишановним жертводавцям і збірщикам.

Всі датки на патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку: IRS No.: 23-7380645

Чеки просимо виписувати на

St. Sophia Religious Association — Patriarchal Fund

та пересилати на адресу:

7911 Whitewood Rd. • Philadelphia, Pa. 19117

ЗГІДНО ІЗ СТАТИСТИЧНИМИ даними в Америці понад 23 мільйони дорослих громадян є неграмотними. Лихо в тому, що Америці це дорого обходиться, коли взяти під увагу, що країна, економічно росте і міняє напрямок з виробничого на послужний. Під цю пору в Америці великий брак різного рода урядників, почавши від секретарів до банкових касирів, і все це через брак відповідних кандидатів, бо багато з тих, які зголошуються не вміють достатньо читати, писати чи додавати. Ця проблема, як твердять знавці, зростає дуже швидким темпом й в основному переходить в безробітність, приниження, убогість, а з тим і втрату людської гідности.

У ПОНЕДІЛОК, 5-ГО ВЕРЕСНЯ, ц.р. американське летунське військове командування випустило у простір одну з перших ракет „Титан 2", завданням якої є зменшити залежність військових міжпростірних дослідів від полетів міжпростірного корабля, який останніми часами не може виплутатись з постійних клопотів. Ракета є першою зі запляновані фльотилії, що буде складатися з 68-ох ракет. Офіційні чинники летунства відмовились від будь-яких коментарів, крім заяви, що ракета успішно взнеслася з таємним військовим ладунком в простір і що з перших познак виглядає, що все працює згідно з пляном.

ПІСЛЯ ДОВГОТРИВАЛИХ тропічних дощів і у наслідок цього виливів рік та приморських місцевостей водами піднесеного рівня моря, держава Банґлядеш переживає тепер велику економічну кризу. Мільйони мешканців втратили не тільки дах над головою, але також усе заощаджене та придбане майно й були змушені у небезпечних умовинах покидати свої околиці. У наслідок виливів досі загинуло принаймні 550 осіб, а 25 мільйонів втратили свої житла. Число мертвих і пошкодованих напевно збільшиться, бо багато осіб пропали без вістей і їхні тіла можна буде віднайти тільки як зійде вода. Уряд Банґлядешу звернувся до країн світу, безпосередньо і через Організацію Об'єднаних Націй, щоб вони, взявши до уваги розміри катастрофи, надіслали свою допомогу для голодуючого населення. Покищо допомогу надіслали, безпосередньо або через Індію: З'єднані Стейти Америки, Великобританія, Японія, Австралія, Канада, Індія, Пакістан і Савдійська Арабія.

В МОСКВІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ суд над Юрієм М. Чурбановим, колишнім першим заступником міністра внутрішніх справ СССР за владування Леоніда Брежнєва. Чурбанов, тепер 51-річний в'язень, був одружений з дочкою Брежнєва Ґаліною і мабуть за допомогою тестя дістався на високий урядовий і партійний пости. Прокуратура закидає Чурбанову перекупство, надужиття владою, крадіж державного майна. Оборонець підсудного адвокат Міхаїл Маров просив суддів і прокуратуру не використовувати цього процесу для розголошення у світі судових справ і не копіювати американського способу судівництва. Якщо його засудять за всіма точками обвинувачення, Чурбанов може отримати 15 років концтабору і 5 років заслання.

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Лишається дуже мало часу для приготувань до гідного відзначення найбільше величної події української історії, 1000-ліття прийняття християнства українським народом.

Допоможіть своєю скорою і щедрою пожертвою виконати всі пляновані акції Крайового Комітету Тисячоліття Християнства в Україні.

Чеки проситься виставляти на: UUARC, INC. — MILLENNIUM OF CHRISTIANITY IN UKRAINE FUND та висилати на адресу: 1319 W. Lindley Avenue., Philadelphia, Pa. 19141.

Пожертви звільнені від уподаткування.

Складаю (складаємо) пожертву в сумі ....

....

Посвідку проситься виставити на ....

(по-англійськи)

....

та переслати

на адресу

(по-англійськи) ....

....

....

Дата

....

Підпис

Вплив...

(Закінчення зі стор. 2)

Добринін і Вадим Медвидєв, як також Григорій Арбатов і Евгеній Прімаков, які очолюють престижеві інститути закордонних політичних студій, і інші академіки, науковці, офіційні представники закордонних міністерств і журналісти. Ціллю організаторів цього симпозіюму було не тільки обговорення проблем зв'язаних із перебудовою і її вплив на зовнішню політику, але отримання звідомлень з праці совєтських амбасадорів і у справі поглядів Заходу на перебудову і гласність.

На всесоюзній дев'ятнадцятій партконференції М. Ґорбачов сказав, що „західний воєнний бльок на чолі з ЗСА вів себе щодо соціялізму відкрито агресивно". Але він забув додати до того твердження, доктрину Брежнєва і зв'язану з нею військові інтервенції в Мадярщині, Чехо-Словаччині і в Афганістані. Він та його прихильники вважають, що це були помилки на відтинку зовнішньої політики, а не агресія. Знову його противники вважають, що ці військові інтервенції були потрібні для втримання існування братніх урядів з соціялістичними системами.

Згідно із твердженням головного дорадника в справах зовнішньої політики, історика Вячеслава Дашічева, який у інтерв'ю для кореспондента журналу „Дер Спіґель" сказав, що присутність совєтських військових частин в 1980 році в соціялістичній Польщі не мала впливу на розвій подій в тому часі. Професор також уважає, що кожна соціялістична країна, може мати свої дороги до перепровадження реформ, які, на їх думку, є найкращі, щоб осягнути пляновані цілі. Він теж твердить, що соціялізм у країнах Східньої Европи глибоко вкоренився у життя народів, і тому, на його думку, страх перед його упадком є безпідставний. Пляновики зовнішньої політики вважають, що держави з різними системами правління, громадяни яких живуть побіч себе, мусять затримати рівновагу сил тому, що кожна спроба осягнути перевагу допроваджує до непорозумінь, і вкінці до війни. Так було у випадку Першої і Другої світових воєн, і так прийшов конфлікт Схід-Захід, який, на їх думку, для Заходу неможливий до розв'язування. Однак вони уважають, що таке ставлення є помилкове, і тому Заходові і Сходові потрібне є нове мислення на відтинку зовнішньої політики, щоб розв'язувати проблеми світового значення.

Дорадники Ґорбачова кажуть, що проблема відтягнення військових частин з братніх соціялістичних країн, таких як Чехо-Словаччина Мадярщина, Східня Німеччина й інші, може бути розв'язана тільки тоді, коли наступить взаємне порозуміння і узгіднення між двома сторонами. Головно, коли буде стабільне положення в Европі, і коли буде взаємне довір'я, ї респектування політичної системи держави-державою, і її спеціяльні національні інтереси. На їх думку, це є ядро нового мислення в зовнішній політиці, яке є зв'язане з плянами перебудови і гласности.

Із зміною напрямних на відтинку зовнішньої політики приходить все актуальна справа Берлінського муру ганьби, яка на думку професора В. Дашічева і його співробітників з інституту Московського — відділ зовнішньої політики, залежатиме від Берліну і Бонну, від їх договорення, а не від Кремля. Також добросусідські відносини і сприятливе міжнародне положення, може причинитися до знесення цього муру, — сказав професор.

Коли говоримо про справи відтягнення військових частин з европейських країн то до розв'язки цій дуже важливої проблеми на відтинку зовнішньої політики, Совєтський Союз, ще не є підготований, ані політично, ані економічно, як також психологічно, — кажуть прихильники Ґорбачова. На думку професора Дашічева і його співробітників, ще треба буде розв'язати багато проблем, щоб приступити до відтягнення військових частин з Европи. Тому, вони розраховують, що таке відтягнення може бути зреалізоване при кінці цього століття, як теж уважають, що наступлять зміни в системі. Професор В. Дашічев каже, що треба буде одного покоління, щоб Совєтський Союз став демократично зорганізованою соціялістичною державою із здоровою економікою.

Пляновики змін на відтинку зовнішньої політики у стосунках із Заходом, як також і з соціялістичними країнами совєтського зразка вважають, що мирові заклики висловлені М. Ґорбачовим на зустрічі на польській землі 11-го липня цього року є позитивними пропозиціями, які повинні б прийняти Захід на розгляд. Тому такі практичні пропозиції, як скорочення звичайних озброєнь і збройних сил в Европі є актуальні на Заході, серед демократичного суспільства, як теж і на Сході серед народів позбавлених людських, національних і суспільно-політичних прав.

М. Ґорбачов на XIX з'їзді партконференції сказав, що „перебудова в СССР стала фактором світового значення, та що кардинальні зміни у власному домі вимагали нових підходів і до міжнародних справ". Правдою є, що ці зміни, які перепроваджується тепер, були спричинені не тільки системою тоталітарної партійної влади, але катастрофічним економічним положенням країни.

Вкінці можна сказати, що не тільки господарські фактори змусили М. Ґорбачова і його прихильників до змін на відтинку господарському, суспільно-політичному, але також рух спротиву народів совєтських республік, які домагаються людських і національних прав для своїх народів, були причинами змін у системі господарювання, як теж на відтинку зовнішньої політики.

Передолімпійські...

(Закінчення зі стор. 2)

ші змагання та перегони можна буде бачити наступного дня, що очевидно, є невигодою.

Пошесть наркотиків

Непомітно, наркотики протоптали собі стежку серед атлетів, спершу як чинників, що посилюють м'язи вищої частини тіла — підношення тягарів, дужання, тощо. Поширення анаболічних стероїдів закидають совєтським атлетам що мали їх подостатком, але опісля появилась героїна, кокаїна, „крек" та інші. В початках, шкідливі наслідки уживання наркотиків були невідомі, аж пізніше їх виявили студії. Коли довше промовчування уживання їх годі було толерувати — в сімдесятих роках МОК призначив комісію, яка мала скляcифікувати ці наркотики та опрацювати норми і техніку їх перевірки. Атлетів, які вживали їх не допускали до змагань, а якщо вони вийшли переможцями, тоді їх дискваліфікували.

Знаменний випадок трапився в Каракасі, столиці Венесуелі, з нагоди відбуття Панамериканських Ігрищ. Добра частина атлетів ЗСА прилетіла безпосередньо з Европи, де відбувалися змагання. Довідавшись, що перевірку наркотиків переводитиме один німецький спеціяліст, який винайшов чутливішу техніку, ще того самого вечора тринадцять передових атлетів повернулись домів.

Наступного 1984 року, Олімпіяда в Лос Анджелесі відбулася без совєтів та сателітів. Під час змагань, редактор та заразом інж. хемії Осип Зінкевич скликав пресконференцію, на якій подав ряд випадків смерти в молодому віці визначних совєтських атлетів, причиною цьому було вживання стероїдів. Дещо пізніше ред. О. Зінкевич опублікував українською та англійською мовами ці дані.

У ЗСА преса звітувала про три жертви, тобто про двох боксерів та одну змагунку, в яких знайшли наркотики. Правдоподібно, — це тільки перші стежі. Звичайно, на жаль, таких випадків буває більше.

Під час ...

(Закінчення зі стор. 1)

лення готелевих кімнат треба робити безпосередньо до 20-го жовтня 1988 року. Наукові установи — члени Наукової Ради СКВУ — вже давніше були поінформовані про Загальні збори Наукової Ради і науковий з'їзд-зустріч українських учених. Тепер ще раз запрошуємо до участи в нашій науковій зустрічі усіх українських вчених, а також громадян, які цікавляться науковим життям.

Переклад...

(Закінчення зі стор. 2)

How long you take to arise from the earth,
oh, world of light!
Ten years of suffering —
of dying. A dream is
deliverance.
Deliverance
for dreaming.
Emptiness of joy
Thank you, Lord!

Закінчимо приклади перекладів відомими словами поетового credo (стор. 40).

„Господи, гніву пречистого благаю.
Не май за зле. Де не стоятиму — вистою.
Спасибі за те,
що мале людське життя,
хоч надією
довжу його в віку.
Вірою тугу розвію,
щоб бути завжди таким,
яким мене мати родила
і благословила в світи.
І добре, що не зуміла
мене від біди вберегти"

A rage immaculate I beg, oh, Lord.
Be not displeased.
Wherever I'll stand — I'll endure. I'm grateful for this:
However brief the human sojourn,
at least through hope
I may increase its span. With faith I'll banish sorrow,
So that I may remain
Such as my mother bore me
and blessed me into the world.
It's good that she could not
deliver me from trouble.

